

Igor Ochepovsky

„Právě překonávám trauma ze skládání“

V Česku usazený ruský kytarista Igor Ochepovsky si zamiloval Prahu a trvale se zde usadil. Bavili jsme se o jeho příchodu do Čech, hraní, tvorbě i úskalích hudební produkce. Došlo však i na otázky vzniku protiválečné písně Nevzdám se, která v době začátku války virálně rezonovala širokou veřejností.

TEXT: VÁCLAV HNÁTEK

Píseň na podporu napadené Ukrajiny vznikla asi deset dní po začátku války. Kdy přišel ten impulz?

Já i moje žena jsme byli v naprostém šoku, že se to stalo. Večer předtím jsme se dokonce pohádali. Já tvrdil, že jsou nějaké hranice a že na válku nedojde. Ona měla opačný pohled. Takže jsme přemýšleli, co udělat. Poslali jsme peníze, oblečení... Pouštěli jsme si píseň, která by se k tomuhle použití hodila, a najednou se to začalo nabalovat. Ve čtvrtek začala válka, v neděli jsem napsal aranž a v pondělí jsme točili.

Kde se píseň Nevzdám se vlastně vzala?

Je složená ze dvou skladeb – Obijmi a Bez boju – od slavné ukrajinské kapely Okean Elzy, na které jsme vyrůstali a zpívali si jejich písně u ohně. Obě vznikly ještě před Majdanem, Obijmi asi jen rok před válkou na Donbase. Zrovna v ní se sice zpívá o lásce, ale přes metaforu války. Je to krásný text.

Jak složité bylo domluvit spolupráci s hvězdami, jako je David Koller, Michal Pavlíček nebo Monika Načeva?

Nijak zvlášť. Se všemi se znám, až na Moniku. Ale tu přivedla Lenka Dusilová. Všichni do toho šli hned. Koller byl den předtím na ukrajinských hranicích, takže přijel úplně unavený a ještě točil bicí i zpěv. Jediná Načeva si nebyla jistá, jestli do toho jít. Moc jí nesedl originál, který je plný patosu, jak je na Ukrajině i v Rusku zvykem. Ale nakonec se jí líbilo, jak jsem píseň zaranžoval.

Co dál můžou muzikanti v tomhle konfliktu dělat?

Sám o tom přemýšlím. Za sebe si uvědomuju, že musím nahlas říkat svůj protirežimní názor, protože jsem Rus. A pomáhat konkrétním lidem.

Vnímáte to jako Rus tak, že se z té války musíte – a řeknu to možná ošklivě – vyvinut?

Podvědomě určitě, protože kdybych

mlčel, kdybych válku neodsoudil, tak by to znamenalo, že ji tiše podporuju.

Omezuje vás to nějak v životě v Česku? Do veřejné debaty se vrátil termín „rusák“, který sice snad většina lidí používá spíš ve vztahu k Putinovi a jeho propagandistům, ale stejně...

Kdybych byl na straně těchhle lidí, budu Rusy asi odsuzovat taky. Jasně, aplikovat kolektivní vinu je špatně. Ale každý máme své emoce a nedá se tomu moc vyhnout. Snažím se na to dívat s nadhledem.

Je šance, že se budete moct v dohledné době podívat za rodinou do Ruska?

Teď určitě dlouho ne. A co bych tam dělal? Neumím si představit, že válka skončí za dva měsíce a já tam za půl roku pojedou a budu se procházet po ulicích, jako by se nic nestalo.

Jak vypadala vaše cesta do Česka?

Přijel jste jen kvůli muzice?

Začínal jsem doma v zušce s klasicou kytarou, ale zhlédl jsem se v Stevu Vaiovi nebo Joeovi Satrianím a chtěl hrát rock. Jenže rocková kytara se učila v Německu, na dvou školách v Česku, a jinde v Evropě ten obor nebyl. Ještě byla možnost studovat v Rusku, respektive v Moskvě, ale to je dost drahé město a Praha mě lákala nejvíc. A nakonec jsem se dostal na jazzovou kytaru.

Přijímačky na Konzervatoř Jaroslava Ježka byly v pohodě?

No, jak se to vezme... Přijel jsem na konzultace ještě jako student posledního ročníku gymnázia, oni posoudili, že hraju skvěle, ať nastoupím rovnou v polovině roku. Jenže já musel dodělat maturitu. Tak jsem se vrátil za rok v domnění, že je vše jisté, ale skončil jsem

Já si jazzmana představuju jako člověka, který je do toho žánru strašně položený. Moje hudba na něm stojí, rád z něj čerpám, ale není to moje parketa natolik, abych šel na jazzový jam a vyžíval se v tom.

první pod čarou. Tak fajn, zase za rok. V té době ještě uchazeč nemusel umět česky, já měl tlumočnici. A do roka se změnil zákon. Tak jsem si dal půl roku jazykových kurzů, a nakonec to vyšlo.

Jaké byly vaše první dojmy z Česka? Z Prahy?

Do Prahy jsem se okamžitě zamiloval. Jsem z průmyslového města plného šedých paneláků, můj rodný kraj měl sice své kouzlo, ale nejde to srovnávat. Tady ve střední Evropě jsou třeba rovné silnice...

No, ne všechny...

Hele, věřte mi, že jste na tom fakt dobře. Úplně první dojem... Vyjeli jsme z letiště, neviděl jsem ani kus historické architektury, ale krásnou čistou silnici, auta, co jezdí podle pravidel. To bylo tak super!

Glorchestra Brno, foto: Lukáš Wagner

Holešovice-44, foto: Radka Málková

Vaším domovským žánrem je jazz, nebo to říkám špatně?

To je problematické. S jazzem si mě lidé spojují, ale jazzman nejsem.

Jak to?

Já si jazzmana představuju jako člověka, který je do toho žánru strašně položený. Moje hudba na něm stojí, rád z něj čerpám, ale není to moje parketa nato-lik, abych šel na jazzový jam a vyžíval se v tom. Takže radit se do škatulky je problém. Řeknete jazz, a vidíte mě, jak sedím u Malého Glenu... Když alternativa, představíte si syntáčky a zpívání dlouhých divných tónů.

Takže Rus vykořeněný z Ruska a člověk spojovaný s jazzem, co není jazzman...

Ano. Cítím pevnou půdu pod nohama! (smích)

Měl jsem dojem, že spolupracujete s mnoha hudebníky, ale vy

sám říkáte, že vám nevyhovuje být sideman. Proč?

Možná je to egem, nevím. Ale potřebuju se do projektu víc ponořit. Když mi někdo zavolá, abych byl kytaristou v jeho projektu, tak to mě většinou nebaví. Jako sideman jsem hrál se 7krát3, to byla super parta i hudba, to mě moc bavilo. A teď hraju s Lenkou Dusilovou, kde jsem i kapelník, a to je nejvíc, co si můžu přát.

No a taky jste v O2 areně doprovázel Leoše Mareše. To mi úplně nesedí k tomu odmítání sidemanství.

To byla velká sranda a taky jde jen o jednorázovou akci. Skvělí muzikanti, se kterými jsem hrál už dřív. I sám Leoš je ohledně své hudby nad věcí a soustřeďuje se na tu show kolem. Ta muzika není úplně můj šálek kávy, ale když to lidi baví, tak proč ne. (smích)

Pokud si dobře pamatujete, tak jste si tam stříhl i hezké dlouhé sólo...

Jo, to byl rozhodně výjimečný zážitek, dát si sólo na rampě, co prolétává celou O2 arenou.

Kytaristi většinou mají celý arzenál nástrojů, do kterého dali jmění. Co vy?

Já jsem vždycky investoval spíš do hudby, udělat to dobře něco stojí. Svoje vydané desky jsem dlouho splácel... Takže mám dost skromné vybavení a soustřeďuju se na to, jak ten zvuk vytvářím. Dvě elektriky, jednu akustiku. Hlavní kytaru mám od českého výrobce Pech Guitars, české custom kombo od HDR, teď jsme se Salvation Modes domluvení na spolupráci ohledně efektů. Mám svůj zvuk, vytvářím ho spíš rukama a baví mě na tom pracovat.

Nabízíte i lekce hudební produkce. Jste schopný naučit to i člověka, který to nikdy ani nezkusil?

Jasně. Baví mě učit. Dávám si za cíl otevřít v lidech potenciál. Často někdo

Ve studiu s Davidem Kollerem při nahrávání písně Bez boje, foto: Silvie Kořenková

přijde a prostě si nevěří. Ukážu mu, že za pár hodin dokáže udělat nějaký dobrý základ.

Takže může přijít i někdo, kdo třeba neumí noty a ve škole o hudebce nedával pozor?

Jo a tím, že se věnuju produkci už dlouho, tak dokážu udělat výuku pro studenty na míru. Někdo přijde s tím, že hraje na klavír a chce to posunout tímhle směrem. Takže budeme dělat produkci, která je postavená víc na akordech a harmonii. Jiný chce dělat elektroniku, takže budeme řešit spíš sound design, a tam teorie není až tak potřeba.

No a co se týká skládání hudby, tak jsem pochopil, že jste autor velmi systematický. V rozhovoru pro Český rozhlas jste říkal: „Musím být nějakou dobu koncentrovaný, nerozptyluji energii a jsem soustředěný na ten jeden projekt. Mám

kolem sebe různé diagramy, grafické zobrazení skladeb a podobně.“ Chápu nutnost koncentrovat se. Ale diagramy?

To jsem mluvil o svojí kapele Oche-povsky Project. Nesmíte si představovat diagramy jako v matematice. Spíš vnímám skladbu jako energii – napětí, uvolnění, barvy. Takže mi občas pomáhá to vizualizovat. Jednoduchá nebo i složitější zobrazení forem nebo konceptů, která potom naplňuju.

Rozumím. Já si pořád představuju skládání spíš jako – mám v hlavě námět, sednu ke kytarě, něco si zabrnkám a přijde písnička.

Ale to se přece nevylučuje. Já taky tohle intuitivní skládání miluju, ale symfonii takhle neuděláte. Nebo někdo jo, ale já nejsem takový génius. Takže ta intuice musí být někde rozvinutá a někde naopak zkrocená. Nazval bych to koncept řízené svobody. Ale pořád je to volné a cokoliv se může změnit.

Co chystá Ochepovsky Project do budoucna?

Já jsem ještě před nějakou dobou kreativně vyhořel a dlouho jsem nemohl skládat. První vlna covidu byla nejšťastnějším obdobím mého života, měl jsem klid. Druhá vlna už nebyla tak dobrá. Ani jsem neplánoval koncerty, protože by se stejně jen posouvaly, a to se mi nechtělo. Musím si to dát trochu do pořádku. Naučit se, aby mi moje skládání sloužilo, doteď jsem z toho měl spíš trauma. Takže se do toho chci konečně opřít, pomalu začínám dělat nové věci a snad bude brzo nové album.

A jak dlouho ho pak budete splácet?

To je jeden z důvodů toho mého traumatu! Dal jsem do toho tolik úsilí, peněz, nervů a energie, že to pak vždycky hodně bolelo. Ale řeším teď nějaký label, který by měl tuhle stránku na starosti. Snad to dopadne. ☒